

TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA
CATALUNYA
SALA SOCIAL

NIG : 08019 - 44 - 4 - 2006 - 0004918
MG

IL·LMA. SRA. Mº. DEL CARMEN FIGUERAS CUADRA
IL·LM. SR. FELIPE SOLER FERRER
IL·LM. SR. DANIEL BARTOMEUS PLANA

Barcelona, 4 de desembre de 2006

La Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, formada pels magistrats esmentats més amunt,

EN NOM DEL REI

ha dictat la següent

SENTÈNCIA NÚM. 8579/2006

En el recurs de suplicació interposat per Sociedad General de Aguas de Barcelona, S.A. i Comité Intercentros de la Sociedad General de Aguas de Barcelona, S.A. a la sentència del Jutjat Social 10 Barcelona de data 31.3.2006 dictada en el procediment Demandes núm. 117/2006 en el qual s'ha recorregut contra la part Sección Sindical del Sindicato A.T.A.B. de Sociedad General de Aguas de Barcelona S.A., ha actuat com a ponent Il·lm. Sr. Daniel Bartomeus Plana.

ANTECEDENTS DE FET

Primer. En data 17.2.2006 va arribar al Jutjat Social esmentat una demanda sobre conflicte col·lectiu, en la qual l'actor al·lega els fets i fonaments de dret que va considerar procedents i acabava demanant que es dictés una sentència d'acord amb el que es demanava. Admesa la demanda a tràmit i celebrat el judici, es va dictar la sentència en data 31.3.2006, que contenia la decisió següent:

"Estimo la demanda promovida por la Sección Sindical del Sindicato A.T.A.B. (Associació de Treballadors d'Aigües de Barcelona) en la Sociedad General de Aguas de Barcelona, S.A, contra Sociedad General de Aguas de Barcelona, S.A, y Comité Intercentros de la expresada compañía, declaro que los tres miembros que integran la representación del Comité Intercentros en la Comisión Mixta de

Seguimiento del Acuerdo sobre Jubilación Parcial han de ser elegidos por el propio Comité Intercentros, uno por cada uno de los sindicatos presentes en dicho comité, condenando a los susodichos demandados a atenerse a ello."

Segon. En aquesta sentència es declaren com a provats els fets següents:

"Primero. El 28 de junio de 2005, en el seno de la Comisión Mixta de Seguimiento del Acuerdo Colectivo de 14 de octubre de 2004, constituida por tres miembros de la Empresa y otros tres en representación de los trabajadores, uno de cada una de las organizaciones sindicales presentes en el comité de empresa, CC.OO., U.G.T. y A.T.A.B., suscribieron un texto denominado Preacuerdo Laboral sobre Jubilación Parcial en Sociedad General de Aguas de Barcelona, cuya disposición final tercera, intitulada "Comisión Mixta de Seguimiento", era en su primer párrafo del siguiente tenor literal: "Se acuerda mantener el funcionamiento y las competencias interpretativas, reguladoras y aplicativas de la Comisión Mixta de Seguimiento del presente Acuerdo creada el 14 de octubre de 2004, así como la composición de la misma en la que seguirán representadas la Empresa, mediante 3 miembros designados por la misma, y la representación de los trabajadores mediante 3 miembros designados por el Comité de Empresa, en representación de las tres organizaciones sindicales presentes en su seno", habiéndose llevado las negociaciones en realidad como Comité de Empresa por el Comité Intercentros constituido, integrado por trece miembros, seis de los cuales de A.T.A.B., cuatro de CC.OO. y los otros tres de U.G.T., y siendo aprobado el preacuerdo en referéndum por mayoría de los trabajadores; el texto de esta disposición final tercera pasó idéntico como disposición final cuarta del llamado Segundo Acuerdo Laboral sobre Jubilación Parcial en Sociedad General de Aguas de Barcelona, suscrito el 14 de octubre de 2005, por los representantes en el Comité Intercentros de CC.OO. y de U.G.T, pero no por los de A.T.A.B., quienes votaron en contra.

Segundo. El 24 de octubre de 2005, el Comité Intercentros acordó elegir a los tres miembros de la Comisión Mixta de Seguimiento del Acuerdo de Jubilación Parcial, siendo éstos de los sindicatos CC.OO. y U.G.T., y ninguno de los tres elegidos de AT.AB.; en el acta se recogía como consideración previa al acuerdo, que (literalmente) "(...) constatado el hecho de que ha día de hoy la ATAB no ha firmado el Acuerdo de Jubilación Parcial, firmado el pasado día 14 por la Dirección de la Empresa y los sindicatos CCOO y UGT (...)".

Tercer. Contra aquesta sentència les parts demandades Sociedad General de Aguas de Barcelona S.A. i Comité Intercentros de la Sociedad General de Aguas de Barcelona, S.A. van interposar recurs de suplicació, que van formalitzar dins del termini. Es va donar trasllat a la part contrària i va impugnar. Es van elevar les actuacions a aquest Tribunal i es va formar aquest rotlle.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- Contra la sentència dictada pel Jutjat social 10 de barcelona formulen

recurs de suplicació tant l'empresa com el comitè intercentres fonamentat ambdues el recurs com a únic motiu de suplicació i a l'empara de l'apartat c) de l'article 191 de la Llei de Procediment Laboral en infracció de normes legals i de la jurisprudència.

La representació de la secció sindical de l'Associació de Treballadors d'aigües de Barcelona (ATAB) formula escrit d'impugnació del recurs en el qual s'oposa en primer lloc a l'admissió del recurs formulat per l'empresa aduint manca de legitimació processal. La Sala ha d'analitzar en primer lloc aquest motiu d'impugnació.

El Tribunal suprem ha declarat en jurisprudència consolidada que emana del que actualment disposa l'article 448.1 de la Llei d'enjudiciament civil, que està legitimat per recórrer qui hagi patit un gravamen o perjudici real derivat de la part dispositiva de la resolució, això és així per tal com la veritable causa del recurs es l'interès del recurrent i aquest interès ha de ser personal, objectiu i directe, la qual cosa es dona en qui ha estat perjudicat per la decisió judicial contra la qual es formula recurs però no en qui ha estat afavorit per la resolució o en qui aquesta li és aliena o indiferent. El Tribunal suprem, en sentències de 17.7.1982 (RJ 1982\4638), 13.2.1984 (RJ 1984\863), 18.4.1985 (RJ 1985\1887), 3.3.1987 (RJ 1987\1317), 22.11.1989 (RJ 1989\8233), 24.4.1991 (RJ 1991\3384), 1.3.1999 (RJ 1999\2744), 24.4.1999 (RJ 1999\4534), 21.2.2000 (RJ 2000\2232) i 20.11.2001 (RJ 2002\356), 5.7.2006 (rec cassació 13/2005) declara en unànime i reiterada doctrina jurisprudencial, que únicament la part a la qual la resolució d'instància resulta desfavorable pot, com a perjudicada (o "agraviada"), utilitzar els medis d'impugnació, ja que no tenen interès i legitimació per recórrer els que no pateixen gravamen. Aquesta Sala del Tribunal Superior de justícia de Catalunya també ha mantingut aquesta doctrina en sentències de 22.10.2003 (AS 2003\4063) i 2.10.2001 (AS 2001\886).

En el cas present, l'empresa ha estat expressament condemnada a la part dispositiva de la sentència d'instància, de manera que sembla clar que correspon reconèixer-li legitimació per a recórrer-la tot i que la fórmula de la condemna "...condenando a los demandados a atenerse a ello" és més indicativa que imperativa. En qualsevol cas, difícilment es pot mantenir que la decisió presa pel jutge d'instància li sigui indiferent a l'empresa ja que òbviament aquesta ha de tenir un especial interès en seure a la comissió mixta amb qui tingui la representació legítima dels treballadors, la qual cosa obliga a desatendre aquest motiu d'oposició al recurs i a confirmar la legitimació processal de l'empresa recurrent. Per altra part, la Sala ha d'estar al que disposa l'article 152 de la llei de procediment laboral el qual preveu la legitimació de l'empresa en els conflictes col·lectius d'àmbit empresarial o inferior, tenint en compte que ningú ha discutit en aquest cas la naturalesa col·lectiva del conflicte suscitat i ningú discuteix tampoc que l'àmbit del mateix es limita a l'empresa.

SEGON.- Els recursos presentats parteixen de l'acceptació dels fets provats declarats en sentència i s'articulen únicament per la via de l'apartat c) de l'article 1919 de la Llei de procediment laboral.

El recurs formulat per l'empresa denuncia infracció dels articles 61 i següents de

l'Estatut dels treballadors, de la Llei orgànica de Llibertat sindical sense més precisió de l'articulat de aquest text i dels articles 3.3 i 1281 del Codi civil.

El recurs formulat pel comitè intercentres denuncia, amb més precisió, infracció de l'article 63.3 de l'Estatut dels treballadors i de l'article 1281 del Codi civil.

Atesa la coincidència d'arguments, la Sala analitzarà conjuntament els dos recursos.

Tercer.- Quan a la vulneració de les normes sobre l'exercici del dret a la representació col·lectiva dels treballadors establertes als articles 61 i següents de l'estatut dels treballadors i en especial quan a la regla de proporcionalitat de l'article 63.3, els recurrents tenen raó en reclamar que les dites normes es refereixen als òrgans de representació col·lectiva i no als d'administració del conveni. Però cal veure que l'article 85.2.e) de l'estatut, en referir-se a les comissions establertes a través de la negociació col·lectiva per a entendre de les qüestions que li siguin sotmeses, estableix clarament que es tracta de comissions paritàries, és a dir basades en igual presència d'elements, formades sobre la base paritària de representants d'associacions, per tant es refereix a grups de persones comissionades a parts iguals per les forces components de l'òrgan de negociació.

És cert que en el cas de comissions d'administració o seguiment d'acords col·lectius l'exigència de la paritat no és tant forta com la que es produeix en el cas de comissions negociadores ja que per motius obvis en el cas de comissions d'interpretació o administració d'acords, les parts poden pactar una determinada composició no estrictament paritària per facilitar el funcionament de la comissió o en atenció a la determinada naturalesa d'algunes organitzacions o per altres motius, però no és menys cert que aquesta possibilitat s'ha d'exercir atenent a criteris de racionalitat i no d'arbitrarietat, en concret és especialment rebutjable l'exclusió injustificada de determinats grups en la composició de les comissions.

TERCER.- En el cas present cal destacar que l'acord de 26.6.2005 (anomenat preacord) no és una decisió del comitè intercentres ni un pacte d'empresa signat entre el comitè i els representats de l'empresa, sinó un acord de la comissió mixta de seguiment, la qual decideix mantenir el seu funcionament, en aquest sentit és un pacte impropï, ja que les funcions d'una comissió de seguiment difícilment es poden estendre a la decisió sobre la seva pròpia existència atès que la creació d'aquesta comissió correspon a la negociació col·lectiva i en aquest cas va ser fruit de l'acord col·lectiu el 14.10.2004, en conseqüència correspondria al mateix mecanisme negociador la decisió sobre la continuïtat o la dissolució de la comissió mixta.

Nogensmenys, ningú no ha discutit la validesa d'aquest acord de la comissió mixta, la qual cosa s'explica no solament perquè en realitat dins la comissió hi ha representades les mateixes forces sindicals que en el comitè, sinó especialment perquè aquest acord va ser ratificat en referèndum per la majoria dels treballadors i ratificat per l'empresa (el 14.10.2005).

Però el que aquí genera el desencontre entre les parts no és l'acord de 26.6.2005 - de la comissió mixta -, ni la seva ratificació en referèndum, ni l'acord de 14.10.2005, sinó la decisió que, en execució de la disposició final tercera d'aquell acord (idèntic

en el que aquí interessa al de 14.10.2004), pren el comitè intercentres el dia 24.10.2005. I és important destacar que aquesta no és una decisió pactada entre els representants de l'empresa i els dels treballadors, sinó un acte unilateral del comitè a través del qual es designen els nous integrants de la part social de la comissió mixta i s'altera la composició de la mateixa que fins el moment era paritària entre les tres forces sindicals (ATAB, CCOO i UGT).

Per altra part, cal posar de relleu que de les tres forces sindicals esmentades, ATAB és la que acredita la minoria majoritària de 6 delegats, per 4 de CCOO i 3 d'UGT.

QUART. - Alxi les coses, la Sala entén – tal com ho ha entès el jutge d'instància – que el comitè intercentres no tenia en el cas concret facultats per modificar un acord pres en el si de la negociació col·lectiva amb valor de pacte d'empresa com ho són els de 14.10.2004 i 14.10.2005 i per tant estava obligat a complir estrictament el que es disposa en aquells pactes. I si a aquells pactes es va establir que a la comissió mixta hi hauria tres representats per part dels treballadors que havien de ser "tres membres del comitè d'empresa en representació de les tres organitzacions sindicals presents en el seu si", és ben clar que el comitè estava obligat a mantenir la composició que s'havia establert inicialment d'un membre per cada una de les tres forces sindicals representades. Altrament solament podia canviar aquesta composició a través d'un pacte amb l'empresa que substituís el que anteriorment s'havia establert.

Plantejar la decisió del comitè d'empresa en termes d'interpretació de l'acord de la comissió mixta és desviar el problema de la seva estricta realitat i transcendència. Cap intèrpret pot afirmar seriosament que la literalitat de l'acord permet altre cosa que no sigui designar un membre per cada una de les organitzacions sindicals. Breument, si l'acord digués "tres membres designats pel comitè" la interpretació seria la que defensen ara els recurrents, però l'acord diu precisament "tres membres designats pel comitè en representació de les tres representacions sindicals presents en el seu si" i aquesta redacció no pot interpretar-se de manera que permeti excloure a una de les tres representacions referides.

CINQUÈ. - És més adequat plantejar el conflicte des de la denúncia de l'arbitrarietat, ja que no s'ha donat cap explicació raonable de perquè els nomenaments recauen sobre membres dels sindicats minoritaris i exclouen el majoritari i si no hi ha explicació per una exclusió tant cridanera, és obligat afirmar que es tracta d'una decisió arbitrària, generada per voluntat perversa, contrària a les exigències de raonabilitat que cal esperar de qualsevol decisió discrecional.

És cert que la decisió del comitè es diu emparada en el fet que l'ATAB no ha signat l'acord de jubilació parcial, la qual cosa podria donar una certa aparença de raonabilitat a la decisió d'excloure-la de la comissió mixta. Però aquesta justificació no resisteix la més superficial anàlisi, ja que és ben clar que és el pacte d'empresa el que decideix la composició de la representació social a la comissió mixta i per tant no és possible que el comitè substitueixi la voluntat col·lectiva pactada emparant-se en una espècie de clàusula rebus sic stantibus injustificada ja que en cas que s'hagués de decidir l'exclusió de l'ATAB correspondria a la negociació col·lectiva (a través d'un pacte d'empresa) fer-ho i no a una decisió unilateral dels representats

dels treballadors contrària a la voluntat pactada per la via de la negociació.

Aquest argument, per altra part, és contrari a la lògica dels recursos presentats ja que resulta contradictori afirmar per un cantó que la representació dels treballadors és unitària i per tant l'exclusió de l'ATAB no té transcendència en termes de representació i per altre mantenir que l'exclusió d'aquesta força sindical es justifica precisament per evitar les interferències que es puguin derivar de la seva participació a la comissió mixta atès que s'ha mostrat contrari al pacte sobre prejubilacions.

En definitiva doncs i per les raons dites, aquesta Sala del Tribunal superior de justícia de Catalunya decideix que els tres membres de la representació social a la comissió mixta de seguiment de l'Acord sobre jubilació parcial han de correspondre un a cada un dels tres sindicats que integren el comitè, tal com es va acordar a l'acord col·lectiu de 14.10.2004 i als que l'han seguit, la qual cosa obliga a desatendre els recursos interposats i a confirmar la sentència impugnada.

Atesos els raonaments anteriors,

DECISIÓ

Desestimar el recurs de suplicació interposat per la representació de Sociedad General de Aguas de Barcelona SA i Comitè Intercentres de la SGAB i confirmar la sentència de 31.3.2006 del Jutjat social 10 de Barcelona dictada a les actuacions 117/06.

Contra aquesta sentència es pot interposar un recurs de cassació per a la unificació de doctrina, que s'ha de preparar en aquesta Sala en els deu dies següents a la notificació, amb els requisits previstos als números 2 i 3 de l'article 219 de la Llei de procediment laboral.

Notifiqueu aquesta resolució a les parts i a la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i expediu-ne un testimoniatge que quedarà unit al rotlle. Incorporeu l'original al llibre de sentències corresponent.

Així ho pronunciem, ho manem i ho signem.

PUBLICACIÓ. Avui, el/la magistrat/da ponent ha llegit i publicat la sentència. En dono fe.